

Universitätsbibliothek Wuppertal

**Q. Horatii || Flacci Sermo-||nvm, sev Satyra-||rvm, sev
Eclogarvm libri || duo: Epistolarum li-||bri totidem.**

Horatius Flaccus, Quintus

Francofurti ad Moenum, 1577

11. Ad Bullatum

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-306](#)

A IMPROBUS] id est, assidue, perpetuo, ut Virg.
Georg. 1. *labor omnia vincit Improbus, & duris ur-*
gens in rebus egestas. Horat. sat. 6. lib. 2. *improbus vr-*
get Iratis precibus. vel dic *improbus*, id est, cupidus,
& ideò miser: vel, dic compendiò & rectà impro-
bus, id est, miser, & laboriosus, ~~m̄tempoſ~~.

QVIA PARVO NESCIAT VTI] sicut habet aliquot libri manuscr. nonnulli nesciit, quos non sequor: malum legi nesciit. Passeratius volebat ita legi, Seruiet aeternum qui paruo nesciit vti.

NON CONVENIET] vel amplior erit, vel angustior, quam satis est.

VTCALC. OL. SI P E D E] tale est illud Epis-
teti, μέτρον κατίσεως τὸ σῶμα ἐκάστῳ, ὡς ὁ πόνος ἵστοδήμα-
τος, εἰν̄ μενοῦντι δὲ τὰ τετράντις, ἔχεις τὸ μέτρον, καὶ τὴν δη-
βατεργατ. εἰδὲ δὲ οὐδὲ βοῦς, αἴρηκας, ὡς καὶ κρημνὴ σεωτὸν. οὕτω
γίνεται κατατέλευτον ἴστοδήμα, εἴτα πορφυροῦ, εἴτα πεντετόν-
την αἱρέειν τὸ τηλούχον τὸ ποδές. τὸ ἀντὶ καὶ δὲ τῆς κτητεως
εἰδὲ οὐδὲ βοῦς σῶμα, υποστέλεις δέ. id est, modulus possessio-
nis unicuique corpus est, quemadmodum pes calcei.
Si quis in hac confitetur habet modulum et scalam:

B Si quis in hoc confitetur, natus modum suum, & fin
sin ultra modum prodeas, te ipsum precipitem agis.
Ita sit auratus calcens, deinde purpureus, deinde pun-
ctis distinctus, nam pedis usum superauit. idem & de
possessione sentiendum. Si extra corporis modum pro-
deat, infinita est. Nō dissimile est illud Dionis Chry-
sostomi oratione *πειθωρέζας*: id est, de cupidita-
te immensarum diuitiarum, & aliarum rerum for-
tuitarum, καὶ ἡδη μὲν εἰδεῖς βούλεται μητὸς τὸ σώμα τος
ἔχειν, οὐ δύσκολον οὐτοίς δὲ τῷ πατέρι μητὸς τῆς χειρὸς ὅπ-
θυμοῖσιν αὔταρτες ἔχειν, ἐπειδότες, ἢ τὸ ἑκάτερον χαλεπόν προ-
id est. Et vestem quidem nemo vult habere corpo-
re maiorem, tanquam incommodum quiddam.
rem familiarem autem omni ex parte maiorem
quam usus postulet, cupiunt omnes habere, non
intelligentes, hoc esse longè illo incommodius,
ac molestius.

SI MINOR VRET] si minor, pedem lærdet,
& dolore afficiet.

O LIM ~~mo~~, aliquando, vel tunc. vt Plaut. in Mili-
te glor. Curate, ut splendor meo sit clypeo clarior,
Quam solis radij esse olim, cum sudum est solet. Idem
Trinummo, Primum omnium olim terra cum pro-
scinditur, in quinto quoq; sulco moriuntur bonds. Ho-
rat. latyr. i. lib. i. vt pueris olim dant crustula blandi
Doctores. Lucret. lib. 6. Vi calidis candens ferrum e
fornacibus olim Stridit, ubi in gelidum properè demer-
simus imbre. Virgil. Aeneid. 3. Sed tamen iidem o-
lim curru succedere sueti Quadrupedes.

LÆTVS SORTE TVA, &c.] fors ab Horatio
plerumque usurpatur pro eo, quod cuique vel ca-
su aliquo, & beneficio fortunæ, vel natura, vel ra-
tione obtigit: cuiusmodi sunt facultates, nobili-
tas, potentia, res secundæ, quævis denique facul-
tas, & condicio viuendi: idque per tralationem
quandam, vt Od. 16.lib. 3. *Pura riuus aque siluá-*
que iugerum Paucorum, &c. Fulgentem imperio fer-
tilis Africa Fallit sorte beatior. Od. 11.lib. 4. *Tele-*
phum, quem tu petis, occupauit Non tua sortis iue-
nem puella. Od. 14.epod. quod si non pulchrior ignis
Accedit ob sessam Ilion, *Gaudete sorte tua.* Od. 24.li.
3. *Defunctumque laboribus Aequali recreat sorte vi-*
carius, epist. ad villic. hoc lib. Cui placet alternis sua

*nimirum est odio fors. & sat. i. lib. i. Qui fit Mace- D
nas, ut nemo, quam sibi sortem, seu ratio dederit, seu
fors obiecerit, illa contentus visuat? Virgil. Aeneid. 6.
Multaputans sortemque animo miseratus iniquam.
eod. li. Inualidus vireis ultra sortemq; senecta. Idem
Aen. 5. Hectoris socij, Troie quos sorte supra De-
legi comites. Lucret. lib. 4. Inde Venus varias produ-
cit sorte figuras, Maiorumq; refert vultus vocesq;, co-
masq;, fors autem longe aliud est, ut annotauimus
ad sat. i. lib. i.*

NEC ME DIM. INC AST.] id est, & me acriter castigabis, me acerbè reprehendes, & accusabis. &c. incastigatum, à ventri punito.

COGERE] congerere, coaceruare, querere.

IMPERAT, AVT SERV.] id est, alij bonis
quaesitis & partis libenter vtuntur: alij parcunt, vt
sacris: neque audet quicquam de aceruo, aut sum-
ma demere. Epist. 1. huius lib. Et miki res, non me
rebus subiungere conor.

TORTVM DIGNA SEQ. POT. &c.] id est,
quæ tamen debet potius trahi, quâm trahere: hoc
est, seruire potius, quâm imperare. videtur trala-
tio, aut allegoria ducta ab iis, qui restim ductant,
vel, vt alij volunt, à machinationibus. præsutoris
autem erat funem, seu restim ductare: eorum, qui
vnâ saltabant, restem manu apprehensam sequi.
Terent. Adelp. Tu inter eas restim ductans saltabis.
Iam nomen *tortus*, funis est epithetum etiam alijs
scriptoribus visitatum, vt Virg. 4. Æneid. tortos in-
cidere funeis. Catull. in Carm. de nuptiis Pelei, Can-
didaque intorti sunt tollant vela rudentes.

TIBI DICTABAM] pūero meo dictabam,
vt ab eo excepta, & scripta ad te mitterem. sic M.
Tull.ad Q.fr.lib.2. *Non occupatione, quaeram sa-
nè impeditus: sed parvula lippuidine adductus sum,*
vt dictarem hanc epistolam. & alibi ad eund.hac in-
ter cenādum dictavi Tironi, vide sup.ad epist.1. bæ
recinunt iuuenes dictata senésque.

POST FANVM PVTRE VACVNÆ] ponè
fanum Vacunæ Deæ, vetustate consumtum. Vacu-
na Dea à vacando dicta, quæ vacantibus & otiosis
præterat. hæc in agro Reatino nobilia habebat nœ-
mora, de quibus lege Plin. li. 3. cap. 12. Erat etiam
eorum, qui à crimine, aut calumnia, aut contumel-
lia & maledicto liberati ac soluti, & quasi vacui
erant, dea: quod ex Ausonio intelligeret licet, *To-*
tam trado tibi simul Vacunam, Nec iam post metues
ubique dictum.

EXCEPTO, QVOD NON SIM. ESS. &c.]
id est, moleste ferens, quod vna mecum non essem:
ceteroqui latutus. vel sic, eo excepto, quod mecum
non essem, ceteris rebus latutus. cetera dictum Græ-
corum more, ^{τὰ μὲν} id est, ^{τὰ δὲ} & ita suprà lo-
cutus est Od. 2. lib. 4. Qua notam duxit, niueus vi-
deri. Cetera fulius. sic Virg. Geor. 3. Cetera nec fatu-
ra habilis, nec fortis aratris. T. Liuius lib. 22. Anna-
lium, Hac est pugna Cannensi clade nobilitata, par ce-
tera Alliensi.

XI. AD BVLLATIVM
Q VID tibi visa Chios, Bullati, nota-
que Lesbos?

Quid

- A *Quid concinna Samos: quid Crœsiregia
Sardis?*
*Smyrna quid, & Colophon? maiora, mi-
norane fama?*
*Cunctane præ campo, & Tiberino flu-
mine fordan?*
*An venit in votum Attalicis ex urbibus
una?*
*An Lebedum laudas odio maris, atque
viarum?*
*Scis, Lebedus quam sit Gabijs desertior,
atque*
Fidenis vicus: tamen illic viuere vellem:
Oblitusq; meorum, obliuiscendus & illis
- B *Neptunum procul terra spectare furen-
tem.*
*Sed neque, qui Capua Romam petit im-
bre, lutoque (qui*
Aaspersus, volet in caupona viuere: nec,
Frigus collegit, furnos: & balnea laudat,
Vt fortunatam plenè præstantia vitam.
*Nec, si te validus iactauerit Auster in
alto:*
Iccircò nauē trans Ægæum mare vēdas.
*Incolimi Rhodos, & Mitylene pulchra
facit, quod*
Penula solstitio, cäpestre niualibus auris,
Per brumā Tiberis, sextili mēse caminus.
*Dum licet, & vultum seruat fortuna be-
nignum:*
*Romæ laudetur Samos, & Chios, &
Rhodos absens.*
*Tu, quacumque Deus tibi fortunauerit
horam,*
*Grata sume manu: nec dulcia differ in
annum:*
*Vt, quocumq; loco fueris, vixisse libenter
Te dicas. nam, si ratio, & prudētia curas,*
*Non locus effusi latè maris arbiter au-
fert:*
*Cælum, non animum mutant, qui trans
mare currunt.*
Strenua nos exercet inertia. nauibus, atq;
- Quadrigis petimus benè viuere. quod D
petis, hic est:
*Est Vlubris, animus si te non deficit
equus.*
- CHIOS] insula est in mari Ionio, seu Icaro: quæ nomen etiam hodie retinet.
- LESBOS] insula est nō longe à Troade, in qua est Mitylene.
- CONCINNA] lepida, festiva, amœna, pulchris ædificiis descripta.
- SAMOS] Homerus παγαλόεσσα nominat id. Id est, editam, aut asperam. Insula est in mari Ionio, non admodum longè distans à Chio insula.
- CROESI REGIA SARDIS] in qua Crœsus rex Lydiæ commorabatur, & considebat, vt in vrbe totius Lydiæ principe, & reliquarum omnium munitissima: quæ à Cyro expugnata, & capta est decimoquarto post oppugnationem die, vt narrat Herod. Clione. Sic Virg. libr. 7. Än. de domo Pici, *Tectum augustum, ingens, centum sublime colunis Vrbefuit summa, Laurentis regia Pici.* Idem lib. 8. de Cacispecu. *At specus, & Caci detecta appa-
ravit ingens Regia.* sic Hor. epist. 7. ad Mæcen. 2. mihi iam non regia Roma, Sed vacuum Tibur placet, aut imbellē Tarentum,
- S MYRNA] vrbs in Ionia, Hermofl. & Miman ti monti propinquia.
- COLOPHON] vrbs in Ionia, non longè à Sardibus, continentem versus: ab altera parte, Lebedo vicina, & ad vnum quoddam promuntorium sinus Ionij posita.
- CAMPO] Martio. epist. 7. ad Mæcen. 2. & post decisā negotiā, campo.
- SORDENT?] nihil sunt? tibi utilia sunt? vt epist. ad Loll. 2. pretium etas altera fordan. Virgil. in Alex. quoniam fordan tibi munera nostra.
- AN VENIT IN VOTVM ATTAL.] id est, an vna aliqua ex urbibus Asiaticis, quæ sub imperio Attali fuerunt, tibi optabilis est?
- AN LEBED. LAUD. ODO MARIS, &c.] an iccirco Lebedum laudas Ioniæ oppidum deser-
tum, atque infrequens, quod te longæ navigatio-
nis, longique itineris pigeat? fuit tamen olim Le-
bedus Apollinis Clarij fanum non ignobile, ne-
que incelebre, aut desertum.
- SCIS, LEBEDVS QVAM SIT, &c.] vrba-
norum, & pudentium hominum more primū
eius consilium, factūque approbat, qui Roma
absit, quois loco contentus: ostendens, se etiam
Lebedi æquo animo, libentérque ætatem aeternū,
quamvis vicus sit desertissimus, etiam ea lege, vt &
suorum obliuiscatur, & è suorum memoria ef-
fluat: verumtamen (inquit) quemadmodum, qui
Capua Romanum venit, si forte via lutulenta, im-
tribusque corrupta iter fecerit, non iccirco in
deuersorio totam ætatem commorabitur: sed vbi
vestis suas imbre, lutoque madidas exsiccauerit,
atque aliquot horas quieuerit, iter institutum re-
petet: sic tu itineris longinquitate, aut difficulta-

A te deterreti non debes, quominus in urbem redas, tuosque reuisas, &c. Gabij oppidum fuit in via Prænestina, citra Præneste, Roma distans circiter centum stadia. Fidenæ quoque non admodum Roma aberant, quippe quæ essent in agro Rom. sitæ.

V E L L E M] non recusarem, non nolleam, aliâs velle, optare est.

OBLIVISCENDVS ET ILLIS] obliuiscendus dixit παθητος. participium est futurum ab obliuiscor.

N E P T V N . P R O C V L ē T E R R A , &c.] sic Lucret.lib.2. Suaue mari magno turbantibus aquora vetus, Et terra magnum alterius spectare laborem. & Menander in Thrasyleonte. Ως ἡδὺ τὸν θάλατταν Σπὸ γῆς ὄραν, Ω μῆτέρα, μὴ πλέοντα μισθεῖν. id est. **Q u a m** dulce, mater, improbum è terra mare, Nullas in oras nauigantem cernere est? & Oppianus libr.1. αἰνειτ. ἀνὰ θάλατταν Χαρέμοι ἐκ παινεῖ, ἔκαθεν δὲ μοι ἥπιος τίμεν. id est, At mare salue mihi ex terra: longè autem mihi propitium sis. & M. Tull.ad Attic.lib.2.

B nunc vero cum cogar exire de navi, non abiectis, sed ereptis gubernaculis, cupio istorum naufragia exterrita intineri: cupio, ut ait tuus amicus Sophocles, καὶ τὸν στήνην, Πυκνὰς εἰκόνων φράσσεις στοφει. Xenocrates autem in Αἴσιον sic loquitur, οὐτε εἰς απόποιαν θεραπευογ, id est, tanquam è specula prospiciens.

S E D N E Q U E , Q V I C A P . R O M . P E T . &c.] sed quemadmodum qui Capua Romanam venit brumali tempore, si assiduo imbre madidus, lutoque conspersus in cauponam aliquam deuenterit, non tamen in ea perpetuò viuere volet: neque qui frigus contraxit, focum, & balnea ita laudat, quasi in eis posita sit vita beata: sic neque tu, quod aliquando incommodè nauigaris, atque aduersa tempestate vesus sis, propterea loca ista transmari na patriæ anteferre debes.

N E C Q V I F R I G . C O L L .] id est, nec qui frigus contraxit.

N E C S I T E V A L . I A C T .] nec si te austera validus, i. acer, vehemens, & sauvus, ζεχνει, in manu dissecetur, &c.

C **ÆGÆV MARE**] Ægæum mare dictum vel Σπὸ τῶν ἀνθρώπων, quæ est insula iuxta Eubœam, vel quod in eo mari scopuli sic vocantur à similitudine capraturum. & ita Varro lib.6.de lingua Lat. vide annot. ad illum locum, in patenti Prensus Ægeo, Od.16.lib.2.

V E N D A S] vendere debebas: aut venditurus sis.

I N C O L V M I R H O D O S E T M Y T I L . &c.] Poterat ita respondere Bullatius, se Rhodi, & Mytilenis, & in aliis nobilibus vrbibus, beatius, quam in patria victurum. cui orationi statim occurrit Horatius hoc modo, Si quis animo valet, & quæ superuacanea est ei peregrinatio, vt Penula solstitio, campestre nivalibus auris, &c. Penula autem ad imbre arcendum comparatae sunt: campestria ad tegendas eas corporis parteis, quæ deformem essent aspectum habituræ, in certaminibus gymnicis, & campo Martio. ea enim nemo adhibebat ad propulsandum frigus. decursio item Tiberina æstiuo tempore fiebat. camini denique, & foci nullus est mense sextili, aut certè prauus vesus.

I N C O L V M I] sano & valenti: animo scilicet. **D** **P E N U L A S O L S T I T I O , C A M P .**] penula vestis, quam supratunicam accipimus, inquit Festus. Varro Virgula diuina, Non querenda est homini, qui habet virtutem, penula in imbræ.

C A M P E S T R E] campestre, subligaculum, quo vtebantur iij, qui in campo Martio certabant, & se se exercebant.

N I V A L I B V S A V R I S] mensibus hibernis: ventis frigidis, & niuem gignentibus.

C A M I N V S] caminus, & focus non eo tantum differunt, quod alterum Græcum est, alterum Latinum: sed quod caminus fornacem significat: focus vas, aut locum, ubi ignis excitari ex materia sole, talibus autem fumi spiraculis non esse veteres usus, qualia hodie sunt nobis in usu è teatrorum fastigijs prolata, figura vel quadrata, vel rotunda, constat inter doctiores. voce camini vtitur & M. Tull.epist.ad Trebat.libr.7. valde metuone frigetas in hibernis. quamobrem camino luculento utendum censeo.

D U M L I C . E T V V L T V M S E R V A T , &c.] declarat id, quod proximis superioribus versibus dixerat Incolimi Rhodos, &c. Dum licet (inquit) & dum tu incolimis es, dumque tibi per fortunæ liberalitatem licet, Romæ laudato Samū, & Chium & Rhodum, id est, ne te Roma commoueto, neque peregrinator: Samum quidem & Chium, & Rhodum laudato Romæ & domi, longè distantes, sed ne in insulas illas peregrinè proficisciitor. sic loquitur Virg. Georg.4 laudato ingentiarura, Exiguum colito. sic Heliodus ἵππος ἡμερ. Νῦν ἀντίλου αἰνεῖν, μετάλλη δὲ ἐν φόρνα βέσσαι. id est, nauem exiguum laudato, in magnam vero onera imponito.

N E C D U L C I A D I F F E R I N A N N .] sic sup. Od.8.lib.3. Dona presentis cape latus hora. vide annotata ad illum locum, Latus in præsens animus, quod ultræ est. Oderit curare, Od.16.libr.2. Quidam librivet. habent, nec dulcia.

N O N L O C . E F F . L A T E M A R . A R B .] id est, non locus mari propinquus.

C A E L V M N O N A N I M . M U T A N T , &c.] sic Åschines in Ctesiph. οὐτοις, οὐ τόποις μετίθενται. id est, locum, non mores mutavit. & M. Tull. pro Quinctio fit magna mutatio loci, non ingenij.

S T R E N V A N O S E X E R C E T I N E R T I A] similia sunt illa, sanitas facilis, insaniens sapientia, quæ notauius ad Od.34.lib.1.

N A V I B . A T Q . Q V A D R . P E T . B . V I V .] id est, nos maria, & terras petramus, ut benè, beatèque viuamus, quisi in locis externis, atque à patria remotissimis tranquillus, beatiusque vivi, quād domi: sed vehementer erramus. non enim ex loco, sed ex animo nostro: non foris, sed intrinsecus benè viuendi rationem petere debemus.

H I C E S T] domi, in patria, non in externis locis.

E S T V L V B R I S] quo quis in loco, quantumvis obscuro, & ignobili. Vlubras commemorat M.Tull.epist.quadam ad Trebat.lib.7. Nam Vlubris honoris mei causa vim maximam ranunculorum se commosse constabat.

ANIMVS

A ANIMVS SI TE NON DEF. A.Q.] id est, si animus est tibi nulla cupiditate, nullaque aegritudine concitatus, aut perturbatus: animus tranquillus, ac sedatus. *εὐθύμως* Græci nominant. epist. ad Loll. 2. hoc lib. Det vitam, det opes, *εἰναῦ μι αντίμημα* parabo. sic Plaut. in Aulular. Pol si est animus equus tibi, satis habes qui bene vitam colas. vide suprà ad Od. 3. libr. 2. *Εἴκαμ memento rebus in arduis, &c.*

12 AD ICCIVM.

FRVCTIBVS Agrippæ Siculis,
quos colligis, Iccī,

*Si rectè frueris: non est, ut copia maior
Ab Ioue donari possit tibi. tolle querelas.
Pauper enim non est, cui rerum suppetit
vūsus.*

B *Si ventri bene, si lateri est, pedibūsque
tuis: nil*

*Dinitiæ poterunt regales addere maius.
Si forte in medio positorum abstemius,
herbis*

*Vniis, & vrtica: sic viues protinus, ut te
Cōfestim liquidus fortunæ riuis inaurēt:
Vel quianaturā mutare pecunia nescit:
Vel quia cuncta putas una virtute mi-
nora.*

*Miramur, si Democriti pecus edit agel-
los, (corpoce velox:*

*Cultaque, dum peregre est animus sine
Cūm tu inter scabiem tantam, & conta-
gialucri*

C *Nil paruum sapias: & adhuc sublimia
cures?*

*Quæ mare compescant causæ: quid tem-
peret annum:*

*Stellæ sponte sua, iussæne vagentur, &
errent:*

*Quid premat obscurum Lunæ, quid pro-
ferat orbem:*

*Quid velit, & possit rerum concordia
discors?*

*Empedocles, an Stertiniū deliret acumē?
Verūm seu pisceis, seu porrum, & cepe-
trucidias: (tet, ultrò*

Vtere Pompeio Grospho: &, si quid pe-

Defer. nil Grosphus, nisi verum, orabit, D
& equum. (deest.

*Vilis amicoru est annona, bonis ubi quid
Ne tamen ignores quo sit Romana loco
res: (ronis*

*Cantaber, Agrippæ: ClaudI virtute Ne
Armenius cecidit. ius, imperiumq; Phra-*

*ates (ges
Cæsar is accepit genibus minor. aurea fru-
Italæ pleno defudit copia cornu.*

NON EST, VT COP. M. AB IOVE
DON. POSS. TIBI] id est, nullaratione fieri po-
test, vt copia maior. &c. & ita loquuntur Græci,
ἀκενόωσι: quod suprà admonuimus ad Od. 1. li.

3. Est, vt viro vir latius ordinet *Arbusta sulcis*. At-
que hoc loquendi genus crebrò usurpat Lucret.
verbi causa lib. 2. quare non est, vt credere possis *Esse*
infinitis distantia semina formis. codem lib. *Quin*
*etiam, quanto in parteis res quaque minutis Distra-
bitur magis, hoc magis est, vt cernere possis Enanesce-
re pauplatim, stingiq; colore, & lib. 3. quod si linquuntur,
& insunt: Handerit, vt merito immortalis possit
haberi. & lib. 4. *Hic odor ipse egitur, nareis quicumq;*
*laceffit, Est alio ut possit permitti longius alter.**

TOLLE QUERELAS] desine conqueri, omit
te querelas.

S VENTRI BENE, SI LATERI EST,
&c.] fortasse hæc sunt ex Theognide expres-
sa: cuius exstant hi versi, *Ισον τῷ πλετῶνι, ἡτο
πλὺν ἀργυρὸς δέι, Καὶ χειρὸς, καὶ γῆς πυροφόρη πεδία, Ιπ-
ποῖς, ἥμοροῖς, καὶ ὡ τὰ δέντρα παρεῖ, Γασπίτε, καὶ πευ-
παῖς, καὶ ποινιάρες παθεῖν. i. Aequè diuites sunt & cīs, cui
multum argentum suppetit, & aurum, & agri tric-
ticum ferentis campi, & equi, & muli: & is, cui ea,
quæ oportet, adsunt, neque venter, neque latera,
neque pedes dolent. sed credibilius est Horatium
Metrodori, aut etiam Epicuri sententiam respexis-
se: quam pluribus locis exponit M. Tull. Ac de Epi-
curo quidem, res in promptu est. De Metrodoro au-
tem ita scribit offic. 3. *Nam si non modo utilitas, sed*
vita omnis beata, corporis firma constitutione (vitæ
Metrodori scriptum est) continetur, certè hac utilitas,
*& quidem summa (sic enim censem) cum honestate pu-
gnabit. Idem libr. 2. Tuscul. Metrodorus quidē cum*
perfecte putat beatum, cui corpus bene constitutum sit,
*& exploratum ita semper fore. Idem Tuscul. lib. 5. Tu-
vero Metrodore, qui omne bonū in visceribus, medul-
lisq; consideris, & definieris, summum bonum firma
corporis affectione, explorataque spes contineri: fortuna
aditus interclusi? quomodo? isto enim bono iam ex-
spoliari potes. verba Metrodori sunt hæc, πέλος εἰπεί-
θω τὸ οὐρανὸς εἰντεῖλε κατέσυμα, καὶ τὸ οὐρανόν τε τὴν περὶ ἔλ-
πον. finis bonorum carnis constitutio stabilis, &
spes certa atque explorata ita semper fore. Athen.
lib. 15. ex eius epistola ad Timocratem hæc citat, φυσιολογία Τιμόκρατης, τοῦτο γε οὐχ οὐν βασιλεὺς λέγεται τοιούτος οὐδὲν αὐτοῦ. i. οὐ qui de natura disputare soles,**

Timocra-